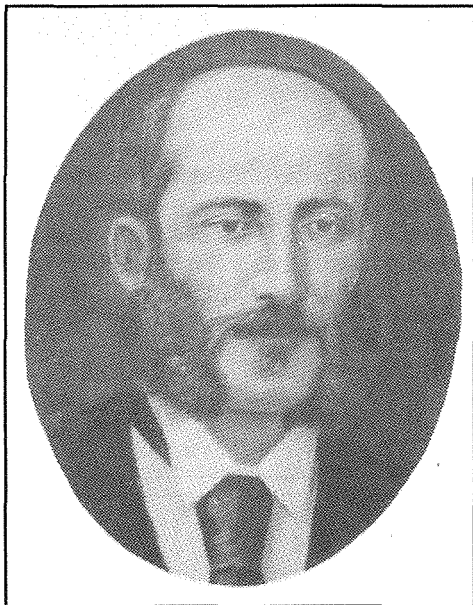

Surmastrijiet li kellha l-Banda L'Isle Adam

F'din is-sensiela tas-“Surmastrijiet li kellha l-Banda L'Isle Adam”, diġà tkellimna fuq disa' minn erbatax li d-deriġew lill din il-Banda.

Dan dejjm qed nikkwotaw mill-1860 il-hawn, jiġifieri minn meta din il-Banda kienet uffiċjalment skond il-liġijiet ta' dak iż-żmien. Ghax tajna provi iżjed minn darba, li il-Banda L'Isle Adm kienet diġà stabbilita fl-1800 (ara l-kteb tal-festa 1990 paġna 30).

Mill-kteb *Dizzjunarju Bijo-Biblijografiku Nazzjonali* paġni 49–50 ser nikkwotaw lis-Sur Rob. Mifsud Bonnici dwar is-Surmast INDRÌ BORG.

BORG, Mro. INDRÌ (1818–1903), bin Salvu u Antonia Bonello, twieled il-Belt Valletta, iżżewweġ lil M. Ant. Ebejer, ta' sentejn tilef id-dawl ta' għajnejh imma wisq aktar tħaġġeġ dak ta' moħħu biżżejjed ngħidu li wasal biex tgħallem u għallem il-mużika billi kien iżomm f'moħħu n-noti u l-foss partikulari ta' kull nota u kif tinkteb fuq jew taħt il-ħamesrigi u għadu żaġħżuġh għaqqad banda ċkejna speċjali tiegħu li baqgħet tisemma sal-lum: *Il-Banda ta' Indri*. Skond Castagna fl-1860 waqqaf l-ewwel żewġ baned kompiti ta' xi sittax-il bandist il-waħda: *il-banda ta' Haż-Żebbuġ* u *l-Banda tar-Rabat*; izda nstab li l-Banda San Filep ta' l-istess Raħal ila li twaqqfet sa mill-1850. Kien

idoqq l-istrumenti tal-banda kollha għad li bl-udit izda f'moħħu kien ikun qiegħed jara n-noti bil-valur u jisma' f'widnejh il-foss tagħhom. Id-dehen tal-għaġeb li kellu wasslu biex ivvinta metodu speċjali addattat għalih u bih sata' wkoll jikteb il-mużika. L-inventzjoni kienet sempliċi: lavanja mdaqqsqa b'ħames rigi dritti minn tarf sa tarf imħażzin b'mod li kien iħosshom b'subgħajh u bil-boċċi zġħar tax-xamgħa ta' daqsijiet differenti kien iħozż in-noti bil-valur tagħhom u ħadd ieħor, x'aktarx ibnu Ġużeppi, kien iħozżhom regolarment fuq il-karti tal-mużika, u hekk, skond l-istorjografu P. P. Castagna, li kien kontemporanju tiegħu wasal biex kiteb sitt marċi funebri, ħames innijiet, daqq ballabbli u ddetta trattat tal-mużika bil-Malti dwar l-armonija, il-partiment u l-kontrapont fi kteb ta' 150 paġna miktub fl-1854 minn wieħed letterat. *Kteb den ta' l-ewwel biblijoteka, għajb mhux stampat* kiteb il-bijografu tiegħu. Mastru Indri kien isewwi l-orgnijiet fosthom dak tal-Kattidral u ta' San Pawl Nawfraġu li fih elf u sebgha u tletin kannu. Dawn il-kanen inqalgħu minn posthom, inżammu f'maħżen u wara sentejn xogħol fihom u fil-mekkanizmu raġa' qiegħedhom f'posthom kif għadhom sal-lum. Għal Mastru Indri l-istorjografu Castagna jsaqsi: *Jekk mhux ta' min isemmi dan l-imgħallem Indri min hu l-artist li jmissu ikun imfakkar fl-istorja tagħna?* Xiħ, tkennen l-Imġieret u miet fil-15 ta' Marzu, 1903.

Surmastrijiet tal-Banda L'Isle Adam li diġà tajna tagħrif dwarhom kienu:

Anton Muscat Azzopardi fil-kteb li ħareġ fl-1979 f'paġni 20–22.

Philip Gatt fil-kteb li ħareġ fl-1979 f'paġni 20–22. Anton Muscat Azzopardi (tislima meta miet) fil-kteb li ħareġ fl-1980 f'paġni 24–28.

Generoso Muscat fil-kteb li ħareġ fl-1982 f'pġ 33. Lorenza Gatt fil-kteb li ħareġ fl-1986 f'paġni 29–31.

Joe Galea fil-kteb li ħareġ fl-1987 f'paġni 36–38. Manwel Bartoli fil-kteb li ħareġ fl-1988 f'paġni 41–43.

Gużeppi Stivala fil-kteb li ħareġ fl-1989 f'paġni 32–33.

Carmelo Camilleri fil-kteb li ħareġ fl-1990 f'pġ 35. Gaetano Grech fil-kteb li ħareġ fl-1990 f'paġni 28–29.

SOLENNI FESTIVITÀ
DEI

S.S. Apostoli Pietro e Paolo

Alla Notabile

28 e 29 GIUGNO 1927

La Filarmonica "L'Isle Adam"

eseguirà in Piazza Sakkaia il seguenti

PROGRAMMI

28, alle ore 9 p.m.

1. Marcia Sinfonica	Croce Rossa	Pirozzi
2. Sinfonia	Orfeo all'Inferno	Offenbach
3. Selection	Lohengrin	Wagner
4. Intermezzo	Voto	Giordano
5. Marcia	Speranza e Fede	Boli

29, alle ore 6.30 p.m.

1. Marcia Sinfonica	Alba D'Amore	Giumarra
2. Sinfonia	Solenne	Bartoli
	Les Braves Combattente	
3. Selection	Wally	Catalani
4. Coro	Presso il Fiume Straniero	Gounod
5. Selection	Boheme	Puccini

INNO L'ISLE ADAM
GOD SAVE THE KING

S. MALLIA
Direttore

COGNAC MONNET

FAC.-COGNAC

Programma Musicale

Da eseguirsi dalla

Filarmonica "L'Isle Adam"

nel Giardino Pubbico, Rabato-Notabile

GIOVEDÌ, 3 GIUGNO 1923

alle ore 4-30 p.m.

1. Marcia Sinfonica Primavera Italiana CARRARO
2. Sinfonia Reggente MERCADANTE
3. Selection Werther MASSENET
4. Scene Pittoresche Angelus MASSENET
5. Romanza Stelle e Fiori FERRADINI

INNO L'ISLE-ADAM
GOD SAVE THE KING.

S. MALLIA
Direttore.

N. B. Una tombola di £8 sarà estratta dopo il No. 3.